

LOV 1933-05-19 nr 03: Lov om tilsyn med næringsmidler m.v.

Bruk av basen forutsetter at du samtykker i betingelsene i brukeravtalen.

DATO: LOV-1933-05-19-3

DEPARTEMENT: HD (Helsedepartementet)

PUBLISERT: ISBN 82-504-1050-5

SIST-ENDRET: LOV-2000-06-23-56 fra 2001-07-01

ENDRER:

INNHold

Lov om tilsyn med næringsmidler m.v.

- § 1. (1) Med næringsmidler menes enhver mat- eller drikkevare,
- § 2. Bestemmelser som angitt i § 1 kan Kongen også gi om bruks-
- § 3. Kongen kan gi bestemmelser om de krav som skal stilles til
- § 4. (1) Den kommunale eller interkommunale
- § 5. (1) Tilsynsmyndighetene har adgang overalt, hvor de i §§ 1
- § 6. (1) Varer som anses som helseskadelige, kan forbys
- § 6a. Bedrift eller innehaver av bedrift som oversitter frist
- § 7. (1) Utgifter ved det tilsyn mv som føres i medhold av denne
- § 8. Kongen kan bestemme, hvem der skal utføre
- § 9. (1) Ved forsettlig eller uaktsom overtredelse av
- § 10. (1) For å sikre at bestemmelser gitt i eller i medhold av
- § 11. Bestemmelser om tilvirkning og frambud av næringsmidler
- § 12. Denne lov trer i kraft fra den tid Kongen bestemmer.

Lov om tilsyn med næringsmidler m.v.

Jfr. strl. §§ 153, 359, 362, 363 og 366, lover 17 juni 1932 nr. 6, 28 mai 1959 nr. 12, 23 mars 1973 nr. 18, 17 mars 1978 nr. 6 (næringsmiddelkontrollen).

§ 1. (1) Med næringsmidler menes enhver mat- eller drikkevare, også drikkevann, og enhver annen vare som er bestemt til å konsumeres av mennesker, unntatt legemidler.

(2) Produksjon, lagring, transport, frambud og import av næringsmidler skal være underkastet forskrifter og tilsyn etter Kongens nærmere bestemmelse.

(3) Forskriftene kan ta sikte på:

- å forebygge tilvirkning og frambud av helseskadelige næringsmidler,
- å sikre renslighet og forhold som er tilfredsstillende i hygienisk henseende,
- å angi hvorledes varene skal være tilvirket, hva de må inneholde, og hvilke krav de skal tilfredsstille, for at de kan utbys til salg,
- å forebygge uriktige forestillinger om varenes opprinnelse, beskaffenhet, art, mengde, sammensetning eller andre forhold som har betydning for forbrukerne, herunder forby helsemessig uønsket markedsføring av bestemte typer næringsmidler.

(4) Næringsmiddelvirksomheter skal godkjennes etter nærmere forskrifter fastsatt av Kongen. Næringsmiddelvirksomhet som drives uten slik godkjenning, kan påbys stengt.

(5) I den utstrekning det anses påkrevet, kan Kongen i forskrift kreve godkjenning av bestemte typer næringsmidler.

(6) Kongen kan i forskrift regulere nærmere, og herunder forby, produksjon, import og frambud av næringsmidler og næringsmiddelingsredienser som inneholder gener fra genmodifiserte organismer der genene koder for antibiotikaresistens, samt næringsmidler og næringsmiddelingsredienser som er behandlet med stråling.

(7) I den utstrekning det anses påkrevet, kan Kongen i forskrift pålegge næringsmiddelvirksomheten å føre de bøker m v som anses nødvendige for tilsynet, stille krav til kontroll med personalets helse og hygiene, samt stille krav om hygienesertifikater eller lignende ved transport av næringsmidler.

(8) For å sikre at bestemmelser gitt i eller i medhold av denne lov overholdes, kan Kongen utferdige forskrifter om internkontroll og internkontrollsystem, og om plikt til å underrette til tilsynsmyndighetene ved brudd på bestemmelser gitt i

eller i medhold av denne lov.

Endret ved lover 18 feb 1983 nr. 2, 12 juni 1987 nr. 70, 4 des 1992 nr. 132, 18 nov 1994 nr. 61, 18 des 1998 nr. 88 (i kraft 1 jan 1999).

§ 2. Bestemmelser som angitt i § 1 kan Kongen også gi om bruks- og forbruksgjenstander som kan være helseskadelige.

§ 3. Kongen kan gi bestemmelser om de krav som skal stilles til drikkevann og vann som brukes ved produksjon og frambud av næringsmidler, samt om tilsyn med anlegg og drift av vannverk.

Endret ved lov 18 feb 1983 nr. 2.

§ 4. (1) Den kommunale eller interkommunale næringsmiddelkontrollen fører tilsyn med at bestemmelser gitt i medhold av denne lov overholdes. For så vidt gjelder ansvaret for importkontroll og tilsyn med næringsmiddelvirksomheter som har regional, landsdekkende eller eksportrettet karakter føres tilsynet av departementet.

(2) Kongen kan overdra tilsynet til andre.

(3) Politi og tollvesen skal være behjelpelige med å føre tilsyn med overholdelsen av bestemmelsene.

(4) Når ikke annet er bestemt fatter kommunestyret vedtak etter bestemmelser gitt i medhold av denne lov.

(5) Kommunestyret kan delegere sin myndighet etter reglene i kommuneloven. Videre kan det delegeres myndighet til interkommunal næringsmiddelkontroll.

(6) Når det gjelder importkontroll og tilsyn med næringsmiddelvirksomheter som har regional, landsdekkende eller eksportrettet karakter fatter departementet vedtak etter bestemmelser gitt i medhold av denne lov.

(7) Kongen kan bestemme at den kommunale eller interkommunale næringsmiddelkontrollen eller andre offentlige kontrollorganer fatter vedtak etter ovennevnte bestemmelser.

(8) Når det gjelder forhold som angår hele eller deler av landet, kan departementet fatte vedtak som nevnt ovenfor.

(9) Tilsyns- og vedtakskompetanse som er tillagt departementet etter første og sjette ledd, kan delegeres til den kommunale eller interkommunale næringsmiddelkontrollen.

(10) Når det er nødvendig å gripe raskt inn, kan tilsynsmyndigheten treffe vedtak etter § 6.

(11) Klageinstans for vedtak fattet av den kommunale eller interkommunale næringsmiddelkontroll er kommunestyret, med mindre kommunestyret har bestemt at særskilt klagenemnd skal være klageinstans. Vedtak truffet i henhold til delegert kompetanse etter niende ledd kan likevel påklages til departementet.

(12) Klageinstans for vedtak fattet av annet kontrollorgan er Kongen.

(13) Klageinstans for vedtak i kommunestyret eller særskilt klagenemnd er fylkesmannen.

(14) Myndigheter med tilsyns- og vedtakskompetanse etter denne paragraf skal utarbeide planer for sin virksomhet etter denne lov, herunder beredskapsplaner, i samsvar med lov om helsemessig og sosial beredskap.

Endret ved lover 18 feb 1983 nr. 2, 26 april 1985 nr. 22, 12 juni 1987 nr. 70, 30 juli 1992 nr. 101 (i kraft 1 jan 1994), 18 nov 1994 nr. 61, 15 juli 1994 nr. 53 (i kraft 1 jan 1995), 18 des 1998 nr. 88 (i kraft 1 jan 1999), 25 juni 1999 nr. 56 (i kraft 1 juli 1999), 23 juni 2000 nr. 56 (i kraft 1 juli 2001 iflg. res. 22 juni 2001 nr. 698).

§ 5. (1) Tilsynsmyndighetene har adgang overalt, hvor de i §§ 1 og 2 omhandlede varer produseres eller frambyes, oppbevares eller sendes, og kan kreve seg forelagt de i § 1 nevnte bøker m.v.

(2) Virksomheten skal legge forholdene til rette for gjennomføring av tilsyn og kontroll. På anmodning fra tilsynsmyndigheten skal virksomheten gi alle opplysninger som har betydning for tilsynet, samt yte bistand ved tilsyn og prøveuttak.

(3) Tilsynsmyndighetene har rett til å ta ut prøver. Prøvene skal gis vederlagsfritt.

(4) De må ikke selv eller gjennom noget næringsforetagende, hvis ledelse helt eller delvis er dem betrodd, stå i konkurranse- eller avhengighetsforhold til den bedrift de skal føre tilsyn med, og må heller ikke drive forretninger med den. En tilsynshavende må heller ikke være styremedlem i eller på annen måte ta del i ledelsen av nogen sådan bedrift eller innta nogen stilling som setter ham i avhengighetsforhold til nogen som har med ledelsen av bedriften å gjøre.

(5) Kongen kan gi nærmere bestemmelser for tilsynsmyndighetene og nærmere regler om uttagelse, undersøkelse og bedømmelse av prøver. Herunder kan Kongen bestemme at utenlandske inspektører kan delta i inspeksjoner mv som ledd i internasjonalt samarbeid som Norge er tilsluttet. Som ledd i slikt samarbeid kan tilsynsorganet gi taushetsbelagte opplysninger til utenlandske myndigheter som er underlagt taushetspliktregler tilsvarende norske myndigheter.

Endret ved lover 18 feb 1983 nr. 2, 4 des 1992 nr. 132, 18 des 1998 nr. 88 (i kraft 1 jan 1999), 25 juni 1999 nr. 56 (i kraft 1 juli 1999).

§ 6. (1) Varer som anses som helseskadelige, kan forbys frambudt, beslaglegges eller destrueres.

(2) Virksomhet som drives på en måte som kan medføre helseskade, kan påbys å stenge hele eller deler av virksomheten.

(3) Ved overhengende fare for helseskade kan det foretas fysisk stengning av hele eller deler av virksomheten inntil forholdene er rettet. Stengning kan om nødvendig gjennomføres med bistand fra politiet.

(4) Klage virker ikke oppsettende for omsetningsforbud, beslag eller stengning.

Endret ved lover 19 juni 1969 nr. 54, 18 feb 1983 nr. 2, 12 juni 1987 nr. 70, 15 juli 1994 nr. 53 (i kraft 1 jan 1995), 18 des 1998 nr. 88 (i kraft 1 jan 1999).

§ 6a. Bedrift eller innehaver av bedrift som oversitter frist for oppfyllelse av pålegg etter bestemmelser gitt i medhold av

denne lov, kan ilegges tvangsmulkt i form av engangsmulkt eller løpende dagmulkt. Tvangsmulkten størrelse fastsettes under hensyn til hvor viktig det er at pålegget blir gjennomført og hvilke kostnader det antas å medføre. Pålegg om mulkt er tvangsgrunnlag for utlegg. Kongen kan gi nærmere bestemmelser om fastsettelse og beregning av tvangsmulkt.

Tilføyd ved lov 18 feb 1983 nr. 2, endret ved lover 12 juni 1987 nr. 70, 26 juni 1992 nr. 86, 15 juli 1994 nr. 53 (i kraft 1 jan 1995), 18 des 1998 nr. 88 (i kraft 1 jan 1999).

§ 7. (1) Utgifter ved det tilsyn mv som føres i medhold av denne lov, utredes av kommunen. Dette gjelder ikke utgifter til importkontroll og tilsyn med næringsmiddelvirksomheter som har regional, landsdekkende eller eksportrettet karakter.

(2) I forskrifter gitt av Kongen kan ervervsdrivende pålegges å svare avgifter for å dekke utgifter ved undersøkelse og tilsyn etter denne lov. Kongen kan også pålegge ervervsdrivende å betale for særskilte ytelser, herunder blant annet godkjenning av virksomheter og produkter samt attester innenfor lovens område.

(3) Utgifter ved å ta ut, sende og undersøke prøver pålegges vedkommende næringsdrivende eller foretagende, dersom det foreligger overtredelse av lovens bestemmelser.

(4) Tilsynsmyndighetene kan pålegge den som er ansvarlig for virksomheten å dekke faktiske kostnader ved stengning, destruksjon mv, jf § 6.

(5) Tilsynsmyndigheten kan pålegge den som er ansvarlig for en virksomhet, som gjentatte ganger unnlater å etterkomme pålegg slik at tiltak må iverksettes, å dekke alle faktiske kostnader forbundet med slike tiltak.

(6) Krav tilsynsmyndighetene har etter tredje eller fjerde ledd, er tvangsgrunnlag for utlegg.

Endret ved lover 17 des 1976 nr. 107, 18 feb 1983 nr. 2, 18 des 1998 nr. 88 (i kraft 1 jan 1999), 25 juni 1999 nr. 56 (i kraft 1 juli 1999).

§ 8. Kongen kan bestemme, hvem der skal utføre laboratorieundersøkelser eller andre undersøkelser som tilsynsmyndighetene ikke kan utføre. Han gir nærmere regler om slike undersøkelser og fastsetter godtgjørelsen for dem.

§ 9. (1) Ved forsettlig eller uaktsom overtredelse av bestemmelser eller pålegg i denne lov eller av forskrifter gitt i medhold av denne lov straffes innehaver av virksomhet, arbeidsgiver eller den som i arbeidsgivers sted leder virksomheten samt arbeidstager med bøter eller fengsel inntil 3 måneder eller begge deler.

(2) Medvirkning straffes på samme måte.

Endret ved lover 26 jan 1973 nr. 2, 18 feb 1983 nr. 2, 20 juli 1991 nr. 66, 18 des 1998 nr. 88 (i kraft 1 jan 1999).

§ 10. (1) For å sikre at bestemmelser gitt i eller i medhold av denne loven overholdes, kan tilsynsmyndigheten opprette dataregistre for opplysninger som anses som nødvendige om virksomheter det fører tilsyn med.

(2) For å sikre at bestemmelser i denne loven overholdes, kan tilsynsmyndigheten innhente informasjon til registre som nevnt i første ledd, herunder fra eksisterende dataregistre.

(3) Kongen kan fastsette nærmere regler for slike registre, herunder om krav til konfidensialitet og utlevering av opplysninger.

Endret ved lover 18 feb 1983 nr. 2, 18 des 1998 nr. 88 (i kraft 1 jan 1999).

§ 11. Bestemmelser om tilvirkning og frambud av næringsmidler og om bruks- og forbruksgjenstander som er eller blir gitt i henhold til sunnhetsloven av 16. mai 1860,¹ blir ved å gjelde for så vidt de ikke strider mot denne lov eller forskrifter som gis i henhold til den.

Endret ved lov 18 feb 1983 nr. 2.

¹ Loven er opphevet, se nå lov 5 aug 1994 nr. 55.

§ 12. Denne lov trer i kraft fra den tid Kongen bestemmer.

Sist oppdatert 7. juni 2002 av Lovdata